

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, declarat de inculpata

*Popov Ludmila Vasile, născută la
02 septembrie 1959 în s. Coșernița, r-nul Florești,
locuitoare a or. Căușeni, str. Unirii 3B, ap. 40,
cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 12.03.2013 – 26.03.2014,
instanța de apel: 24.09.2014 – 27.01.2015,
instanța de recurs: 17.04.2015 – 14.07.2015,
instanța de apel: 21.08.2015 – 21.10.2015,
instanța de recurs: 12.02.2016 – 19.04.2016,*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, din 26 martie 2014, inculpata Popov Ludmila a fost achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Instanța de fond a constatat, că inculpata Popov Ludmila este învinuită, că deținând în baza deciziei CR Căușeni din 15 iunie 2011, funcția de șef-interimar al Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei Căușeni, fiind în conformitate cu art. 123 alin. (2) Cod penal persoană publică, a admis abuzuri de serviciu în următoarele circumstanțe.

Din interes material și personal, acționând contrar pct. 11 al Regulamentului privind distribuirea ajutorului material din mijloacele Fondului republican și celor locale, aprobat prin HG RM nr. 1083 din 26.10.2000, a dispus la 16 septembrie și 19 octombrie 2011, perfectarea de către angajații din subordine Malai A., șef al serviciului asistență socială comunitară, Arnaut M., șef al serviciului îngrijire socială la domiciliu, Mihalache L., asistentă socială din cadrul DGASPF, anchetelor sociale care ar confirma condițiile de trai și venitul familiei, în baza cărora se determină nevoia de ajutor material persoanelor vulnerabile, pe când acestea urmau a fi perfectate de către persoanele abilitate din cadrul administrației publice locale - Primăriilor.

Astfel, au fost întocmite anchete pentru acordarea ajutoarelor materiale persoanelor înrudite prin afinitate - soacrei Popov S. și cumnatei Popov N., cărora din casa Direcției li s-a eliberat ajutor material în sumă de 500 lei pentru procurarea produselor alimentare și 2500 lei pentru procurarea medicamentelor și achitarea serviciilor medicale.

Tot ea, aflându-se oficial în concediu de boală, în perioada 09-15.03.2011 și 19-27.05.2011, a dispus întocmirea foilor de parcurs pentru automobilul de serviciu, cu care ar fi parcurs 188 km, consumând 17,3 litri de combustibil, în sumă de 261,07 lei, iar în perioada 16-18 și 28-30.06.2011, în timpul aflării ei la seminare și conferințe, a decontat neîntemeiat combustibil în cantitate de 40,06 litri, în sumă de 612,92 lei, deși pentru perioada respectivă au fost întocmite foi de deplasare, achitate din contul Direcției, prejudiciind astfel bugetul cu 873,99 lei.

Tot ea, ignorând prevederile art.6 din HG RM nr. 381 din 13.04.2006 cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare, în anul 2011, le-a majorat ilegal angajaților Direcției sporul lunar pentru vechime în muncă, fiind calculat și achitat nejustificat salariu în sumă totală de 6487,87 lei mai mult, inclusiv: Arnaut M. cu 1686,82 lei, Ivanova S. cu 909,78 lei, Puică L. cu 405,48 lei și Schneider M. cu 3482,79 lei.

Tot ea, contrar prevederilor art. 30 p. b) a Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare - recuperare, acordate persoanelor în vârstă și celor cu dezabilități, aprobat prin HG RM nr. 372 din 06 mai 2010, la 28.02.2011, a dispus acordarea biletului de reabilitare - recuperare gratuit lui Plămădeală E., care este pensionară pentru limită de vârstă și angajată în câmpul muncii, astfel urmând să beneficieze de o reducere de doar 30% din costul biletului de tratament, fiind astfel cauzat un prejudiciu în sumă de 3428,78 lei.

Tot ea, la 26.11.2010, 22.02.2011 și 29.03.2011, a dispus eliberarea biletelor de tratament gratuite lui Rusu V., Pisleariuc N. și Bicherscaia N. care sunt invalizi de ar. III, neangajați în câmpul muncii și potrivit prevederilor art. 31 lit. b) a HG RM nr. 372 din 06 mai 2010, urmau să beneficieze de scutiri în proporție de 70% din costul biletului, urmând să achite fiecare câte 1469,48 lei, în total 4484,43 lei.

Astfel, inculpata ar fi cauzat DGASPF Căușeni, un prejudiciu material **considerabil în sumă de 18.014 lei**, prin ce a comis infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) CP, ca abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o

persoană publică a situației de serviciu în interes material și personal, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice.

Instanța a reținut, că inculpata nu a recunoscut vina, iar învinuirea înaintată ei este una nefondată.

Mai mult, calificativul „prejudicierii considerabile” intereselor publice este unul imprezibil.

Or, Codul penal nu explică expres, în noțiuni clare și previzibile, acest calificativ. În literatura de specialitate, se consideră obiective asupra cărora se orientează acțiunile de cauzare de daune în proporții considerabile intereselor publice, intereselor generale ale societății, încălcarea drepturilor constituționale ale cetățenilor, crearea obstacolelor sau tulburărilor în activitatea organelor puterii și a altor instituții publice, încălcarea ordinii de drept, tănuirea infracțiunilor săvârșite etc.

3. Procurorul în Procuratura raionului Căușeni, Maria Cojocaru, a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 200 u. c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de șef al Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei pe un termen de 2 ani, cu încasarea din contul inculpatei în beneficiul Consiliului raional Căușeni a *prejudiciului în sumă de 8.932,93 lei.*

Apelanta a indicat că *pe epizodul în care inculpata a dispus la 16 septembrie și 19 octombrie 2011 perfectarea anchetelor sociale*, care confirmă nevoia de ajutor social, de către angajații din cadrul Direcției *pentru persoane înrudite prin afinitate - soacrei Popov S. și cumnatei Popov N.*, cărora din casa Direcției, ilegal li s-a eliberat ajutor social în sumă de 500 și 2500 lei, pe când acestea urmau a fi perfectate de către asistenții sociali din cadrul primăriilor, *prejudiciind astfel bugetul social cu 3000 lei, instanța corect a stabilit că în acțiunile ei lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal.* Or, pct. 11 lit. b) din Regulament prevede expres că ancheta socială poate fi eliberată și de organul local de asistență socială, care în cazul dat este DGASPF, respectiv nu a avut loc folosirea intenționată de către inculpată a situației de serviciu, acțiunile ei fiind legale.

Pe celelalte epizoade, vinovăția inculpatei a fost dovedită pe deplin, însă instanța incorect a considerat că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele componente de infracțiune, nefiind combătute și apreciate declarațiile martorului Julea S., șef-adjunct al Direcției Teritoriale Inspectare Financiară a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului de Finanțe, care a declarat, că împreună cu revizorul Versteac R., a efectuat inspectarea activității DGASPF Căușeni pentru perioada 01.07.2010 -01.01.2012, stabilind, că inculpata în perioada 16-18 și respectiv 28-30 iunie 2011, în timpul aflării ei la seminare și conferințe a decontat neîntemeiat combustibil în cantitate de 40,06 litri, în sumă de 612,92 lei, deși pentru perioada respectivă ei i-au fost întocmite și foi de deplasare achitate din contul Direcției, fapt confirmat și prin actul de revizie.

Eliberarea de bunuri materiale se face în baza facturilor fiscale, care la momentul controlului inculpata nu a putut să le prezinte, aceasta rezultând din actul de control și din declarațiile reprezentantului CR Căușeni Tiulei V., care nu au fost luate în calcul de instanța de judecată.

La fel, în urma controlului, s-a constatat încălcarea prevederilor Regulamentului privind stabilirea indemnizației pentru vechimea în muncă, potrivit căruia urma să fie formată o comisie din cadrul instituției din specialistul în resurse umane, contabilul instituției, președintele comitetului sindical și alte persoane, conducătorul instituției fiind președintele comisiei. Responsabilitatea pentru corectitudinea deciziei o poartă conducătorul instituției.

Controlul efectuat de Direcția Teritorială Inspectare financiară a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului de Finanțe, de asemenea a constatat ilegalitatea eliberării foilor de odihnă și reabilitare, fapt constatat și în instanța de judecată. Astfel, Plămădeală E., pensionară pentru limită de vârstă, dar angajată în câmpul muncii, a beneficiat de bilet gratis, deși aceasta urma să achite 70% din costul biletului ceea ce constituie 3428,78 lei. Alte trei persoane erau invalizi de gradul trei, care beneficiau de o reducere de 70%. urmând să achite câte 30 % din costul biletelor, în total 4484,43 lei, dar li s-au eliberat bilete de reabilitare gratuite.

Instanța a dat apreciere calificativului „daunelor în proporții considerabile intereselor publice” incorect, or, funcționarul public urmează să activeze în conformitate cu prevederile legii privind Codul de conduită a funcționarului public, fiind obligat să apere drepturile și interesele publice, iar potrivit atribuțiilor ce îi revin, folosirea eficientă a banilor publici.

Conform declarațiilor reprezentatului CR Căușeni Tiulei V., inculpata a prejudiciat bugetul raional cu 11.932, 93 lei, ceea ce, conform aprecierii reprezentantului CR Căușeni, este un prejudiciu considerabil.

Reieșind din faptul, că instanța de fond, just a apreciat, că potrivit pct.11 lit. b) din Regulament, ancheta socială poate fi eliberată de organul local de asistență socială, care în cazul dat și este DGASPF, ***sumele privind ajutorul material în mărime de 500 lei și 2500 lei, acordate soacrei Popov S. și cumnatei Popov N. urmează a fi excluse din suma prejudiciului, astfel inculpata a prejudiciat bugetul local cu 8.932,93 lei***, însă chiar și suma dată pentru bugetul local este un prejudiciu considerabil, iar aprecierea o face organul lezat în drept.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a statuat, că decizia instanței de fond este legală și întemeiată.

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a indicat, că instanța de apel corect a constatat că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele de infracțiune prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, pe episodul în care inculpata, din interes material și personal, folosind

situația de serviciu, a dispus perfectarea anchetelor sociale, pentru persoanele înrudite prin afinitate - soacrei Popov S. și cumnatei Popov N.

Însă, pe restul episoadelor, vinovăția inculpatei a fost dovedită pe deplin, iar instanța de apel incorect a constatat, că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele componente de infracțiune.

Astfel, instanța de apel a emis o hotărâre cu încălcarea prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2) și alin. (3) Cod penal, fără cercetarea întemeiată și pe deplin a tuturor dovezilor și circumstanțelor cazului prezentate de acuzare și fără a indica motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 iulie 2015, recursul a fost admis, casată total decizia menționată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că argumentele invocate de acuzare își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor stabilite în cauză, inclusiv sub aspectul că, judecând apelul, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, întru susținerea cerințelor privind casarea hotărârii primei instanțe.

La fel, instanța de apel a ignorat probele prezentate de partea acuzării, acestea nefiind redată în decizie, analizate, apreciate, respinse sau admise, cu argumentarea concluziei respective.

Concluzia instanței de apel este una pripită, fără efectuarea unei verificări multilaterale și obiectivă a probelor prezentate de acuzare în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un mod asupra argumentelor invocate de acuzatorul de stat, referitor la declarațiile martorilor Julea S. și Tiulei V., la actul de control.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Popov Ludmila a fost condamnată în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 200 u. c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca ***asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.***

Instanța de apel a reținut, că acuzarea a renunțat la episodul ce ține de eliberarea ajutorului social în mărime de 500 lei și respectiv 2500 lei persoanelor înrudite - soacrei Popov S. și Popov N., pe motiv că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel ***a constatat, că inculpata Popov L., din interes material și personal acționând contrar pct.11 al Regulamentului privind distribuirea ajutorului material din mijloacele Fondului Republican și celor locale, aprobat prin HG a RM nr. 1083 din 26.10.2000, a dispus la 16 septembrie și 19 octombrie 2011 perfectarea*** de către angajații din subordine Malai A., șef al serviciului asistență socială comunitară, Arnaut M., șef al serviciului îngrijire

socială la domiciliu, Mihalache L., asistentă socială din cadrul DGASPF, ***anchetelor sociale*** care ar confirma condițiile de trai și venitul familiei, în baza cărora se determină nevoia de ajutor material persoanelor vulnerabile, pe când acestea urmau a fi perfectate de către persoanele abilitate din cadrul administrației publice locale – Primăriilor.

Astfel, au fost întocmite anchete ***pentru acordarea ajutoarelor materiale persoanelor înrudite prin afinitate, - soacrei Popov S. și cumnatei Popov N., cărora din casa Direcției li s-a eliberat ajutor material în sumă de 500 lei pentru procurarea produselor alimentare și 2500 lei pentru procurarea medicamentelor și achitarea serviciilor medicale.***

Tot ea, aflându-se oficial în concediu de boală, în perioada 09-15.03.2011 și 19 - 27.05.2011, a dispus întocmirea foilor de parcurs pentru automobilul de serviciu, cu care ar fi parcurs 188 km, consumând 17,3 litri de combustibil, în sumă de 261,07 lei, iar în perioada 16-18 și 28-30.06.2011, în timpul aflării ei la seminare și conferințe, a decontat neîntemeiat combustibil în cantitate de 40,06 litri, în sumă de 612,92 lei, deși pentru perioada respectivă au fost întocmite foi de deplasare, achitate din contul Direcției, prejudiciind astfel bugetul cu 873,99 lei.

Tot ea, ignorând prevederile art.6 din HG RM nr. 381 din 13.04.2006 cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare, în anul 2011, le-a majorat ilegal angajaților Direcției sporul lunar pentru vechime în muncă, fiind calculat și achitat nejustificat salariu în sumă totală de 6487,87 lei mai mult, inclusiv: Arnaut M. cu 1686,82 lei, Ivanova S. cu 909,78 lei, Puică L. cu 405,48 lei și Schneider M. cu 3482,79 lei.

Tot ea, contrar prevederilor art. 30 p. b) a Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare - recuperare, acordate persoanelor în vârstă și celor cu dezabilități, aprobat prin HG RM nr. 372 din 06 mai 2010, la 28.02.2011, a dispus acordarea biletului de reabilitare - recuperare gratuit cet. Plămădeală E., care este pensionară pentru limită de vârstă și angajată în câmpul muncii, astfel urmând să beneficieze de o reducere de doar 30% din costul biletului de tratament, fiind astfel cauzat un prejudiciu în sumă de 3428,78 lei.

Tot ea, la 26.11.2010, 22.02.2011 și 29.03.2011, a dispus eliberarea biletelor de tratament gratuite cet. Rusu V., Pisleariuc N. și Bicherscaia N. care sunt invalizi de gr. III, neangajați în câmpul muncii și potrivit prevederilor art. 31 lit. b) a HG RM nr. 372 din 06 mai 2010, urmau să beneficieze de scutiri în proporție de 70% din costul biletului, urmând să achite fiecare câte 1469,48 lei, în total 4484,43 lei.

Instanța de apel a concluzionat că vina inculpatei este dovedită integral și a încadrat acțiunile ei în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, ca folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta ***a cauzat daune în proporții considerabile*** intereselor publice ***sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.***

8. Inculpata a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii, cu menținerea hotărârii instanței de fond sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurenta a invocat, că acuzarea nu a contestat achitarea pe capătul de învinuire privind alocarea de ajutoare materiale rudelor prin afinitate Popov S. și Popov N., considerând-o legală.

Mai mult, acuzarea a indicat, că a fost corect achitată pe acest capăt de acuzare, aceleași constatări fiind făcute și în cuprinsul deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție.

Astfel, având în vedere că sentința Judecătoriei Căușeni din 26 martie 2014, pe acest capăt de acuzare nu a fost contestată, aceasta a căpătat autoritatea lucrului judecat, iar achitarea pe capătul dat de învinuire este definitivă și irevocabilă din momentul expirării termenului de declarare a apelului.

Însă, instanța de apel, a constatat săvârșirea infracțiunii și pe acest capăt de învinuire, considerând că urmează a fi pedepsită.

Deși inculpatei îi este incriminată o infracțiune săvârșită de subiect special, instanța de apel nu a indicat în partea descriptivă, că aceasta ar deține o asemenea calitate.

Instanța de apel, a indicat că daunele cauzate bugetului Consiliului raional Căușeni în sumă de 8.932,93 lei, rezultă din actul de învinuire, însă reprezentantul Consiliului raional Căușeni, insistă pe suma de 11.932 lei.

Astfel, dacă dauna materială maximă este una dintre cele indicate mai sus, aceasta nu poate fi considerată una considerabilă pentru o autoritate locală precum Consiliul raional Căușeni cu un rulaj de cont de câteva milioane de lei anual.

Prin sentință și decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, s-a indicat asupra caracterului neclar al legii în acest sens.

Anume în acele circumstanțe, dacă se considera cu certitudine, că inculpata a admis unele abateri, că abaterile respective au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale, instanța de apel urma să examineze speța respectivă (coroborat cu caracterul incert al legii penale) sub prisma prevederilor abuzului de serviciu contravențional, prevăzut de art. 312 Cod contravențional.

Instanța de apel, deși nu a audiat toți martorii în ședința instanței de apel, a pus probele neverificate la baza deciziei de condamnare.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct.6), 8) și 11) Cod de procedură penală.

9. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu conține motivele pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această consecutivitate se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 320 alin. (5), 325 alin. (1), 394 alin. (1) pct. 1) și 2), 414 alin. (1) și (6), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță și doar în limitele învinuirii formulate. Renunțarea procurorului la învinuire atrage adoptarea de către instanța de judecată a unei sentințe de achitare sau de încetare a procesului penal. Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Instanța de apel nu a respectat aceste prescripții de drept, deoarece, potrivit părții descriptive și dispozitive a deciziei contestate (pct. 7. din decizie):

a) a reținut că procurorul: „a renunțat la episodul ce ține de eliberarea ajutorului social în mărime de 500 lei și respectiv 2500 lei persoanelor înrudite - soacrei Popov S. și Popov N., pe motiv că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele componentei de infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal”, apoi a constatat că: „inculpata Popov Ludmila, din interes material și personal acționând contrar pct.11 al Regulamentului privind distribuirea ajutorului material din mijloacele Fondului Republican și celor locale, aprobat

prin HG a RM nr. 1083 din 26.10.2000, a dispus la 16 septembrie și 19 octombrie 2011 perfectarea ... anchetelor sociale ... pentru acordarea ajutoarelor materiale persoanelor înrudite prin afinitate, - soacrei Popov S. și cumnatei Popov N., cărora din casa Direcției li s-a eliberat ajutor material în sumă de 500 lei pentru procurarea produselor alimentare și 2500 lei.

Deci a condamnat inculpata și pentru fapte în privința căror acuzarea a renunțat la învinuire, depășind astfel limita învinuirii formulate, inclusiv și prin constatarea în acțiunile inculpatei a elementelor neincriminate prin rechizitoriu, ca ea: **„a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”** (v. 2 f.d. 221, pct. 3. și 7. din decizie);

b) nu a constatat prejudiciul total cauzat de inculpată, exceptând capătul de învinuire la care a renunțat acuzarea, nu l-a coroborat la elementul calificativ **„a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice”**, și s-a contrazis dispunând în dispozitivul deciziei că: **„asupra cuantumului despăgubirilor urmează să se pronunțe instanța civilă”**, confirmând că nu a constatat și descris în mod legal faptele imputate inculpatei.

Mai mult, potrivit rechizitoriului, inculpata este învinuită că: **„fiind numită în calitate de șef interimar a Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei Căușeni, prin decizia Consiliului raional Căușeni din 15 iunie 2011, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică...”**. Însă, instanța de apel nu a constatat și descris în descriptivul deciziei această calitate de subiect special al inculpatei, și element calificativ obligatoriu, în raport cu infracțiunea incriminată;

c) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în respectivul proces-verbal, cum ar fi declarațiile martorilor Moscalu E., Popov N., Focșa I. și Popov S., declarațiile reprezentantului Consiliului raional Căușeni, Tulei V., și acțiunea civilă formulată de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de inculpata Popov Ludmila Vasile, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 17 mai 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun